

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/153/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8211208148
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8211208148.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi I. G., nar. XX.X.XXXX, V. XX, XXX XX G., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému súdom ustanovenou opatrovníčkou M. G., V. XX, XXX XX G., o zaplatenie 501,09 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č. k. 6C 26/2012-54 zo dňa 11.2.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e sa rozsudok vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku a vo výroku o trovách konania.

II. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bardejov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 167,06 € s 0,024% denným úrokom z omeškania od 10.6.2009 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšnej časti návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že navrhovateľ nemá právo na náhradu trov konania a odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „Navrhovateľ sa v konaní domáhal vrátenia odporcovi poskytnutého úveru tvrdiac, že úver bol poskytnutý odporcovi vo forme úverového rámca na základe úverovej zmluvy číslo 5704005718, ktorá bola súčasťou úverovej zmluvy číslo 3612318312 zo dňa 20.12.2006.

Podľa tvrdení navrhovateľa, právny vzťah medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom ako dlžníkom mal teda vzniknúť práve na základe zmlúv v tlačive „Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, Úverová zmluva“ podľa ktorých poskytol odporcovi jeden spotrebiteľský úver na nákup tovaru, nároky z ktorého nie sú predmetom konania a druhý úver vo forme úverového rámca, ktorý odporca čerpal prostredníctvom úverovej karty a ktorého vrátenie je predmetom konania.

Pokiaľ ide o úver, ktorý mal byť odporcovi poskytnutý formou úverového rámca, k tomu súd uvádza nasledovné. Nakoľko žiadosť o nový produkt bola formulovaná v zmluve, ktorá sa uzatvárala na obstaranie iného produktu, teda poskytnutie úveru na kúpu vecí, súd sa zaoberal legitímnosťou, resp. prijateľnosťou tejto zmluvnej podmienky zakomponovanej do spodnej časti tlačiva „Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, Úverová zmluva“, ako aj tým, či takýto úkon mohol spôsobiť vznik zamýšľaného právneho úkonu.

Súd s poukazom na nižšie uvedené odôvodnenie je názoru, že zmluvným ustanovením podľa ktorého „Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. podpisom tejto úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I., čiže zmluvu o RÚ I., a to s úverovým rámcem a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 8 a 9 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ I. vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I prostredníctvom Úverovej karty za podmienok stanovených v hlave 8, 9, 10 a 11 Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s.“ spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie kúpy tovaru bolo vnútené aj poskytnutie úveru o ktorý nežiadal a nemal možnosť vylúčiť ustanovenie o jeho poskytnutí, pričom prípadný úver o ktorý mal žiadať v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru nebol špecifikovaný v zmysle ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., teda odporcovi ako spotrebiteľovi bol vnútený produkt - úver o ktorý nežiadal a v čase žiadosti nemal o podmienkach poskytnutia úveru zodpovedajúce informácie. Najmä zodpovedajúcim návrhom na uzatvorenie zmluvy mu nebol predložený taký návrh, ktorý by obsahoval základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedeným všetkých podmienok poskytnutia úveru, pričom nemožno ani odhliadnuť od skutočnosti, že nemal ako vylúčiť dojednanie o tomto „druhom“ úvere vo forme úverového rámca, keďže ten bol z vôle navrhovateľa vopred zakomponovaný do tlačiva „Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, Úverová zmluva“ a to drobným husto popísaným textom, čo samo osebe sťažuje oboznámenie sa spotrebiteľa s dojednaniami v tomto texte obsiahnutými, pričom uvedená predtlač nepripúšťala možnosť vyznačenia, že spotrebiteľ o takýto úver nemá záujem. Súdom skúmaná predtlač „zmluva“ kontextovo začlenená ako osobitné zmluvné ustanovenie v inej úverovej zmluve neobsahovala podstatné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z.

Preto súd zastáva názor, že zmluvné ustanovenie - resp. zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na obstaranie veci spotrebiteľ žiada aj o poskytnutie iného úveru a „uzatvára“ zmluvu o revolvingovom úvere (ak chce získať úver na kúpu tovaru je donútený fakticky pristúpiť aj k dojednaniu o revolvingovom úvere), je v rozpore s ust. § 6 ods. 3 písm. b) zák. č. 634/1992 Z.z. nakoľko porušuje spotrebiteľovu zmluvnú slobodu keď nepriamo je viazané poskytnutie spotrebiteľského úveru na obstaranie veci (úhradu kúpnej ceny) na poskytnutie ďalšieho úveru, ktorý sa dojednáva v danej zmluve - návrhu automaticky bez možnosti odmietnutia. Uvedená zmluvná úprava spôsobuje následky, že pokiaľ by spotrebiteľ nechcel žiadať o uzatvorenie zmluvy o poskytnutí úveru formou úverového rámca, nemohol by uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere na kúpu tovaru, pretože predtlačené ustanovenie zmluvy, ktorou sa dojednáva poskytnutie revolvingového úveru nie je možné vylúčiť. Nie je pritom podstatné, či bude alebo nebude aj úver formou úverového rámca poskytnutý, nakoľko poskytnutie závisí od rozhodnutia veriteľa. Zároveň nie je ani podstatné či aj dôjde k čerpaniu tohto úveru a následnému vzniku povinnosti splácať úver a s tým spojené úroky a poplatky a viazanosť zmluvných povinností spotrebiteľa na „prvé použitie karty“, pretože fakticky podpisom predmetného tlačiva zmluvy a poskytnutím kreditnej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver (produkt, služba) o ktorý nežiadal. Popri tom spotrebiteľ aj pri malej nepozornosti ani nemusí mať vedomosť o tom, že vôbec nejakú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru uzatvára, nemá ani prehľad o podmienkach poskytovania následného úveru, ktoré vôbec nie sú totožné s podmienkami úveru, o ktorý bezprostredne klient žiada a môže sa o nich len domnievať. Preto ak aj takýto spotrebiteľ aktivuje a použije úverovú kartu alebo začne čerpať úver iným spôsobom, nemá prehľad o jeho povinnostiach, ktoré mu z takéhoto vzťahu môžu vyplývať. Preto súd má za to, že samotná formulácia zmluvnej podmienky, ktorou sa v zmluve o poskytnutí jedného spotrebiteľského úveru vnúti aj poskytnutie iného úveru, rôzneho alebo rovnakého druhu nemá iné odôvodnenie ako snahu veriteľa zabezpečiť ďalšiu jeho obchodnú činnosť vnútením produktu, predstavuje výslovne zabezpečenie záujmov veriteľa - poskytovateľa služieb využívajúc neznalosť spotrebiteľa o podmienkach produktu ale hlavne skutočnosť, že jednoduché poskytnutie ďalšieho úveru dorúčením úverovej karty samo osebe nabáda k jej použitiu, hoci možno konštatovať, že bez takéhoto vnútenia by klient - spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Takéto konanie veriteľa je v rozpore s dobrými mravmi a vykazuje zjavné znaky diskriminácie (§ 6 ods. 3 zák. č. 634/1992 Z.z.), a je aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku, nakoľko spotrebiteľovi bol vnútený produkt a tým, aj v prípade neskoršieho záujmu o tento produkt je spotrebiteľ zbavený možnosti voľby medzi inými ponukami obdobných úverov iných poskytovateľov.

Súd bez ohľadu na to, či je alebo nie je uvedená zmluvná podmienka v tlačive „Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, Úverová zmluva“ neprijateľná zmluvná podmienka v zmluve o poskytnutí

spotrebiteľského úveru, je názoru, že poskytnutie spotrebiteľského úveru len na základe ustanovenia v inej zmluve, ktoré neobsahuje základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere znamená poskytnutie úveru bezúročne a bez poplatkov a sankcií a vznik právneho vzťahu je daný jedine tým, že došlo k čerpaniu poskytnutých prostriedkov, hoci samotná zmluva neobsahovala základné náležitosti podľa zák. č. 258/2001 Z.z., dokonca nebola ani vyhotovená v predpísanej písomnej forme. V danom prípade sa nejedná o neexistenciu právneho úkonu a len možné domáhanie sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale sa jedná o nárok na vrátenie bezúročného úveru.

Súd pritom opätovne poukazuje na skutočnosť, že dojednanie o revolvingovom úvere obsiahnuté v spodnej časti tlačiva „Návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy, Úverová zmluva“ neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., najmä výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., ale najmä neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g/ zák. č. 258/2001 Z.z. Podľa znenia zákona č. 258/2001 Z.z. k 20.12.2006 podľa § 4 ods. 5 od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, pričom v prejednávacom prípade tieto v danej predtlačí uvedené neboli a v žiadnom prípade ich nemôžu nahradiť rozsiahle, individuálne nevyjednané, drobným, hustým písmom písané úverové zmluvné podmienky. Preto daný zmluvný vzťah je platný podľa ust. § 4 ods. 4 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. len z dôvodu započatia čerpania zo strany odporcu. Z dôvodu, že platný úkon je len následkom skutočnosti, že odporca ako spotrebiteľ začal čerpať úver a navrhovateľ neunesol bremeno dôkazu o platnej dohode o výške úrokov, poplatkov a sankcií, tak súd nepriznal navrhovateľovi s poukazom na ust. § 4 odsek 2 písm. g) a § 4 ods.5 zák. č. 258/2001 Z.z. nárok na zaplatenie zmluvných úrokov a poplatkov a zároveň podľa ust. § 4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z.z. považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov.

Súd z navrhovateľom predloženej listiny označenej ako splátkový kalendár (čl.8 spisu) zistil, že výška odporcom nevrátenej úverovej istiny predstavuje 167,06 €, preto navrhovateľ môže požadovať od odporcu len vrátenie istiny (pre poskytnutie úveru bezúročne a bez poplatkov) t.j. sumu 167,06 € a v ostatnej časti jeho nárokov „zo zmluvy o úvere“ preto návrh zamietol. Nedôvodný bol okrem nároku na úrok a poplatky aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty, ako súčasť navrhovateľom žalovanej sumy. Súd dojednanie obsiahnuté v úverových zmluvných podmienkach navrhovateľa nepovažuje za platné dojednanie o zmluvnej pokute. V danom prípade nemožno hovoriť o písomnom dojednaní zmluvnej pokuty, tak, ako ho predpokladá ust. § 544 Občianskeho zákonníka v nadväznosti § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka podľa ktorého právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný. Predmetná zmluvná pokuta nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná, aby bolo možné ustáliť, že toto dojednanie je slobodným, vážnym, určitým a zrozumiteľným prejavom jeho vôle, spotrebiteľ celkom zjavne nemal reálnu možnosť ju ovplyvniť, resp. ju vylúčiť keďže táto je súčasťou dodávateľom vopred jednostranne pripravených úverových zmluvných podmienok. Samotná forma akou sú tieto napísané, a to drobným, ťažko čitateľným husto popísaným textom už sama osebe podstatne sťažuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými, pričom dojednanie o zmluvnej pokute splyva s ostatnými podmienkami v štandardnej zmluve.

Vzhľadom na všetko uvedené možno zhrnúť, že dôvodný bol v konaní nárok navrhovateľa na zaplatenie istiny v celkovej výške 167,06 € a keďže nebolo ničím spochybnené jeho tvrdenie, že túto mu odporca ku dňu podania návrhu ani ku dňu vyhlásenia rozsudku nezaplatil, v tejto časti súd návrhu vyhovel. V prevyšujúcej časti požadovanej istiny (nad 167,06 €) súd návrh ako nedôvodný zamietol.

Dôvodný bol aj nárok navrhovateľa na požadovaný úrok z omeškania zo sumy 167,06 €. V zmysle výzvy navrhovateľa na zaplatenie dlžnej sumy obsiahnutej v jeho liste zo dňa 25.5.2009 (čl. 9 spisu) označeného ako „Splatenie celého úveru s výzvou k úhrade“ mal odporca dlžnú sumu uhradiť mu do 15 dní odo dňa spísania tohto listu, t.j. do 9.6.2009. Tým že tak neurobil, dostal sa počnúc nasledujúcim dňom (10.6.2009) do omeškania so zaplatením sumy 167,06 €, ktoré trvá doposiaľ. Vzhľadom na skutočnosť, že v danom prípade išlo medzi účastníkmi o vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, sadzbu úroku z omeškania je treba posúdiť v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka.“

Navrhovateľ v odvolaní navrhol rozsudok zmeniť a návrhu v celom rozsahu vyhovieť, alternatívne rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Odporcovi nevznikla žiadna povinnosť v okamihu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, ale až okamihom účinnosti tejto zmluvy v dôsledku aktivovania karty. Odporca mal evidentný záujem na tom, aby platná revolvingová sa stala aj účinnou, pretože vykonal prejav vôle smerujúci k aktivovaniu karty a úver začal čerpať.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Predmetom preskúmania rozsudku súdu prvého stupňa nebol výrok o vyhovení žalobe, ktorý nebol odvolaním napadnutý a nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Prvostupňový súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní. Prvostupňový súd správne vyhodnotil zmluvné podmienky v preskúmanom rozsahu ako odporujúce dobrým mravom.

O tom, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, a to zmluvu o spotrebiteľskom úvere, by nemali byť žiadne pochybnosti. Zjavne ide o štandardnú formulárovú typovú zmluvu.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoOS“) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. 20.12.2006 cit.: „Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.“

V danom prípade zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje údaj o úrokoch ani poplatkoch. Ani Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., na ktoré zmluva o spotrebiteľskom úvere poukazuje ako na svoju neoddeliteľnú súčasť, neobsahujú žiadnu úrokovú sadzbu. V hlave 9 § 8 Úverových podmienok úveru je uvedené, že klient je povinný platiť úrok z poskytnutého úveru vo výške mesačnej úrokovej miery platnej v okamihu splátky úveru, v ktorej je obsiahnutá platba úroku. Mesačná úroková sadzba je stanovená ako súčet základnej úrokovej sadzby a odchýlky vo výške 0,0%.

Účelom právnej úpravy (§ 4 ods. 5 ZoSÚ) je bez akýchkoľvek pochybností aj poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Ten má totiž právo byť informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch. Žalovaný ako dodávateľ má preto zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaj o výške úrokov a poplatkov. A to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky v zmluve neuvedené (§ 4 ods. 5 ZoSÚ).

Odvolací súd sa stotožňuje s konštatovaním prvostupňového súdu, že úverová zmluva neupravuje údaj o úroku a poplatkoch. Preto v prípade nesplnenia povinnosti žalovaného spočívajúcej v konkretizácii úroku z úveru a iných poplatkov, nastáva zo zákona sankcia (§ 4 ods. 5 ZoSÚ).

Odvolací súd však poukazuje na ďalšiu významnú skutočnosť.

Odvolací súd nemá dôvod na odklon od rozsudkov súdov, ktorí v obdobných prípadoch označili právny úkon za neperfektný a z hľadiska nedodržania písomnej formy vyžadovanej zákonom za neplatný (§ 40 ods. 1 OZ cit. „Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný“).

„V konečnom dôsledku z bodu C formulára zmluvy o úvere zo dňa 14.7.2006 nevyplýva nič iné než to, že žiadateľovi v budúcnosti môže byť poskytnutý úver vo forme platobnej karty. Podpisom zmluvy dňa 14.7.2006 však nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu a vzájomné práva i povinnosti z tejto zmluvy zanikli splnením pôvodného záväzku zo strany žalovaného. Ak hodlal žalobca uzavrieť so žalovaným nový záväzkový vzťah, bolo to potrebné urobiť spôsobom, aký predpisuje zákon 258/2011 Z.z.. Ak dňa 10.2.2010 poskytol žalovanému sumu 20.000 Sk, bez osobitnej písomnej zmluvy, v ktorej by tento záväzkový vzťah bol individualizovaný so všetkými náležitosťami, ktoré vyžaduje § 4 ods. 1, 2 zákona 258/2001, nebola dodržaná zákonom predpísaná forma, a preto je neplatná. Bez písomnej zmluvy neexistuje dohoda strán ani o výške úroku z úveru, ani výške úroku z omeškania a už vôbec nie ustanovenia o zmluvnej pokute či poplatkoch, na ktoré si žalobca robil nárok v zmysle sadzobníka.

Ak by aj existovala písomná formálne platná zmluva o žalovanom úvere, súd by venoval dôslednú pozornosť otázke neprijateľných zmluvných podmienok ku škode spotrebiteľa. Vzhľadom na to, že v danom prípade účastníci neuzavreli platnú zmluvu, sa súd týmito okolnosťami nezaoberal.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Košice - okolie vo veci 17C 107/2011).

„Touto zmluvou však v ďalšom vopred vnútil konajúcej osobe - odporcovi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu (získanie úveru na nákup práčky). Ako totiž vyplýva z danej predtlačky zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru, sa konajúca osoba - odporca súčasne jedným a tým istým podpisom na predmetnej listine podpísal aj pod tú časť predtlačky listiny, ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu a ktorý má vzniknúť až v budúcnosti. Teda, ak chcel odporca získať úver na zakúpenie práčky, čo bolo primárne jeho pohnútkou k vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber a musel podpísať predloženú predtlačku listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. V tomto prípade sa tak dá usudzovať na nedostatok vôle konajúcej osoby - spotrebiteľa vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom ako bol primárne vo sfére jeho záujmu (spotrebiteľ je tak sústredený jedine na primárny právny úkon, v prejednávanej veci nákup práčky na úver, pričom v dôsledku nemožnosti akejkoľvek zmeny predtlačky predloženej listiny koná neuvážene a nevedome aj s účinkami smerom k uzavretiu sekundárneho právneho úkonu, s čím dodávateľ už vopred kalkuluje). Uvedené sa týka v ďalšom nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný ust. čl. IV. Všeobecných podmienok navrhovateľa týkajúcimi sa poskytnutia revolvingového úveru, a to vzhľadom na to, že podpisom zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru klient - odporca v časti B) (teda týkajúcej sa poskytnutia spotrebiteľského úveru na nákup tovaru - práčky) prehlásil, že sa oboznámil so Všeobecnými podmienkami a súhlasí s nimi bez výhrady. Keďže časť B) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru (úverového rámca), spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas oboznamovať sa s ďalšou časťou čl. IV. Všeobecných podmienok týkajúcou sa práve úverového rámca - revolvingového úveru a úverovej karty (súd má v ďalšom závažnú pochybnosť o tom, či mal vôbec odporca reálnu možnosť oboznámiť sa znením uvedených Všeobecných podmienok pri kúpe tovaru v Moto MK-elektro predajni v Kysuckom Novom Meste a taktiež súčasne pochopiť ich právny význam, keďže tieto podmienky sú veľmi rozsiahle s množstvom odbornej právnej terminológie). Napokon súd poukazuje aj na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporcu s časťou D) žiadosti/zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, podľa ktorej mal odporca prijať súbor poistenia po oboznámení sa a vyjadrením súhlasu s platnými rámcovými zmluvami o poistení navrhovateľa a Poistovne Cardif Slovakia, a. s. a so Všeobecnými podmienkami tejto poisťovne* (zmluva pod * odkazuje na www.cetelem.sk <<http://www.cetelem.sk>>). S poukazom na uvedené dôvody sa súdu javí takýto právny úkon spotrebiteľa - odporcu (časť C) zmluvy/žiadosti o poskytnutí spotrebiteľského úveru) ako neplatný s poukazom na ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“ (porov. rozsudok Okresného súdu Žilina vo veci 6C 170/2011).

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Úverové podmienky odporca nepodpísal a odvolací súd navyše poznamenáva, že pre nedodržanie zákonom vyžadovanej písomnej formy nejde o platný právny úkon. „Písomná forma je zachovaná, ak

je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne výmenných listoch, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. V konaní nebola zo strany účastníkov doložená rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy. Základná podmienka pre konštatovanie existencie rozhodcovskej zmluvy vo forme rozhodcovskej doložky k zmluve je písomná forma. Písomná forma je zachovaná, ak je obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami. (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 2Cdo 245/2010).“

Navrhovateľ tvrdí, že odporca podpísaním úverovej zmluvy súhlasil aj s tou časťou textu, ktorý sa dotýkal dojednaní o revolvingovom úvere, a uvádza, že si musel byť vedomý pri čítaní návrhu úverovej zmluvy, že uzatvára aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru. Navyše, že navrhovateľ dojednanie takéhoto druhu úveru neukryl do úverových podmienok, ale informoval svojich klientov na líci zmluvy. Odvolací súd k tomu dodáva, že žalobca ukryl podmienky, ktoré mali byť podstatné pre informáciu klienta, teda spotrebiteľa pre poznanie rozsahu záväzku do úverových podmienok. Ako vyplýva z článku 6 odsek 1 Smernice Rady č. 2005/29 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá alebo akýmkoľvek spôsobom, vrátane celkového prevedenia uvádza do omylu alebo je spôsobilá uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k jednému alebo k viacerým prvkom vymenovaným v tomto článku 6 ods. 1, pričom v oboch prípadoch zapríčiňuje alebo je spôsobilá zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil. Článok 2 písm. d/ smernice č. 2005/29 definuje pojem obchodné praktiky použitím zvlášť širokej formulácie ako „akékoľvek konanie, opomenutie, spôsob správania alebo vyjadrenie, obchodná komunikácia, vrátane reklamy a marketingu obchodníka, priamo spojené s podporou, predajom alebo dodávkou produktu spotrebiteľom (rozsudky Plus Warenhandelsgesellschaft, C-304/08 Zb. s. I217, bod 36, a Mediaprint Zeitungs - unt zeitschriftenverlag C 540/08 , bod 17).

Odhládnuv od nedostatku písomnej formy odvolací súd už v minulosti judikoval, že všeobecné obchodné podmienky, ak sa majú stať súčasťou zmluvy, môže sa to udiať prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Netransparentnú inkorporačnú doložku zároveň judikoval ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. O netransparentnú inkorporačnú doložku ide aj vtedy, ak ju uvedie menším písmom ako zmluvné podmienky predstavujúce podstatné zložky zmluvy.

K tomuto názoru pristúpil odvolací súd z dôvodu, že práve inkorporačná doložka môže privodiť závažné následky pre spotrebiteľa a predmetná vec je toho príkladom. Spotrebiteľ sa môže domnievať (postačí hrozba takéhoto rizika), že menšie písmo obsahuje text, ktorému nemusí pripisovať až tak dôležitý význam. V spojení s úplne miniatúrnym písmom, pri čítaní ktorého sa stráca orientácia a vyžadujú sa pomôcky (lupa, pravítko a pod.) práve menšie písmo môže spotrebiteľa odradiť od sústredenia sa pri uzatváraní zmluvy (porov. rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 135/2012, 21Co 28/2012).

Ide o nevhodné predkladanie zmluvných podmienok a uvedenie menšieho písma hodnotí odvolací súd ako nepochopiteľný a ako zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu. K drobnému písmu porov. nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci I. ÚS 342/09.

Neprijateľné podmienky nie sú taxatívne vypočítané a súdna prax ich môže judikovať so zreteľom na skutkové a právne okolnosti prípadu. Súdny členský štátov môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C 237/02, Freiburger Kommunalbauten cit. „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.).

Úspešnému odporcovi v odvolacom konaní trov nevznikli a tomu zodpovedá aj výrok o nepriznaní trov odvolacieho konania postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.